

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 13.01.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetuse ja nimi: abiprokurör Anastasia Senetskaja
Ametiasutuse nimi: Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 25230300015
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 320 lg 1
Kahtlustatava nimi: Xxx Xxx (ik xxxxxxxxxxxxx)

Kriminaalasjas nr 25230300015 alustati 11.10.2025 menetlust KarS § 320 lg 1 tunnustel selles, et Xxx Xxx, olles eelnevalt hoiatatud valeütluste andmisele järgneva vastutuse eest, andis kriminaalasjas nr 25231700695 tunnistajana teadvalt valeütlusi. 12.08.2025.a ajavahemikul kell 10.00 kuni 10.36 Tallinnas Rahumäe tee 6/1 Lääne-Harju politseijaoskonnas toimunud ülekuulamisel kinnitas Xxx Xxx, et tema juhtis 28.07.2025.a sõidukit Volvo XC60 registreerimismärgiga XXXXXX alates Saue lähedalt karjäärast kuni politsei poolt kinnipidamiseni Tallinnas Hipodroomi ristmikul. 11.10.2025.a andis omal soovil Xxx Xxx tunnistajana täpseid ütlusi Tallinnas Rahumäe tee 6/1 Lääne-Harju politseijaoskonnas, selle kohta, et ta siiski ei juhtinud sõidukit Volvo XC60 registreerimismärgiga XXXXXX Saue lähedalt karjäärast kuni politsei poolt kinnipidamiseni Tallinnas Hipodroomi ristmikul vaid seda tegi Xxx Xxx. Seega andis Xxx Xxx kriminaalasjas nr 25231700695 tunnistajana teadvalt ja kavatselt valeütlusi.

Prokurör, tutvunud kriminaalasja materjalidega leiab, et Xxx Xxx süü on leidnud tõendamist, kuid käesoleval juhul esinevad KrMS § 202 lgtes 1 ja 7 sätestatud eeldused kriminaalmenetluse lõpetamiseks avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kuna isiku süü pole suur. KarS § 320 lg 1 näeb sanktsiooni alammäärana ette rahalise karistuse. KrMS § 202 lg 1 raames mõeldakse isiku teosüüd karistusseadustiku mõttes, s.o vaadatakse üksnes konkreetset kuritegu, mitte isikut või tema varasemat käitumist ning erinevaid preventsioone. Arvesse võetakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja poolt sätestatud karistust. Eelnevad kaalutlused ei võimalda järeldust, et Xxx Xxx süü oleks suur.-tes 1 ja 7 sätestatud eeldused

Riigi peaprokuröri 15.03.2022 juhise (nr RP-1-2/22/1) p 3.3.10. kohaselt on avalik menetlushuvi olemas õigusemõistmisvastastes kuritegudes, mille alla kuulub ka KarS § 320 lg 1 koosseis. Seadus võimaldab aga menetlust siiski ka sellisel juhul KrMS § 202 lg 7 alusel lõpetada ning käesoleval juhul leiab prokurör, et avalik menetlushuvi siiski siinses asjas puudub järgnevatel põhjustel.

Kohtupraktikas seostatakse avalikku menetlushuvi enamjaolt materiaalses karistusõiguses sätestatud karistamise eesmärkidega, s.o üld- ja eripreventatiivsete kaalutlustega. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib eeldatavalt tingida tema poolt uute süütegude toimepanemise. Seda tõenäosust on võimalik hinnata lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust, s.o kas tegemist on ühekordse või korduva teoaktiga. Xxx Xxxl puuduvad kehtivad kriminaal- ja väärteokaristused. Samuti ei ole tema suhtes menetluses teisi kriminaalasju. Xxx Xxx puhul ei ole mingit alust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida kuritegude toimepanemise jätkamise.

Xxx Xxx poolt toimepandu puhul oli tegemist ühekordse teoaktiga, mille keelatusel on isik aru saanud. Nimetatud asjaolude põhjal ei ole võimalik möönda, et kuritegude toimepanemine oleks kujunenud tema elustiiliks või käitumismustriks. Avalik menetlushuvi on olemas ka siis, kui üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine vajalik. Eeltoodud asjaolusid Xxx Xxx puhul tuvastatud ei ole ning temale etteheidetav tegu ei ole olemuselt selline, mis riivab ulatuslikult ja piisavalt intensiivselt üldsuse õiglustunnet ja puudutab laiemat õigussubjektide ringi. Prokuröri hinnangul ei mõjuta käesoleva kriminaalasja lõpetamine negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna Xxx Xxx teole on kriminaalmenetluse läbiviimisega reageeritud. Ta kuulati kahtlustatavana üle ning ta on võtnud vabatahtlikult vastu kohustuse maksta 450 eurot riigitulusesse.

Kriminaalmenetlus uuendatakse, kui Xxx Xxx ei täida temale määratud kohustust. Kriminaalmenetluse läbiviimise ja kohustuse määramisega on riik isiku käitumisele operatiivselt ning üheselt mõistetavalt reageerinud. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistust kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et selline vajadus puudub ning Xxx Xxxle etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude mõjutusvahenditega kui kriminaalkorras karistamisega.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 7 ja 206, abiprokurör

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25230300015 menetlus.
2. Määratud kohustuste liik ja määr: kohustada Xxx Xxxt KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel tasuma riigituludesse kindel summa – **450 eurot**. Tähtjaks määrata **6 kuud** alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o **13.07.2026**.
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertsiisi Instituuti ja pärast määruse jõustumist kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei kogutud.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia anda kahtlustatavale Xxx Xxx.

Anastasia Senetskaja
abiprokurör

Mina, Xxx Xxx, olen kätte saanud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia, olen kriminaalmenetluse lõpetamisega ja mulle määratud kohustusega nõus. Kohustuse tasumiseks vajalikud andmed olen kätte saanud. Mulle on selgitatud, et kriminaalmenetluse toimik jääb Põhja Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuste täitmiseni. Olen teadlik, et mulle pandud kohustuste täitmata jätmise korral uuendab prokurör KrMS § 202 lg 6 alusel kriminaalmenetluse.

(nimi, kuupäev ja allkiri)